

Інформація

про стан забезпечення стоматологічною допомогою населення області

На сьогодні в області у 97% дорослих та дітей спостерігається висока поширеність карієсу і некаріозних уражень твердих тканин зубів, а понад 90% населення мають захворювання пародонту, які потребують комплексного лікування. З року в рік зростає чисельність пільгових категорій населення, для яких визначені соціальні гарантії щодо безоплатної стоматологічної допомоги.

Стоматологічну допомогу мешканцям області надають:

- **3 комунальні стоматологічні заклади** - КНП «Обласна клінічна стоматологічна поліклініка Івано-Франківської обласної ради», КНП «Стоматологічна поліклініка Калуської міської ради», КНП «Міська стоматологічна поліклініка Івано-Франківської міської ради»;
- **1 державний** центр стоматології Івано-Франківського національного медичного університету;
- **1 заклад третинної медичної допомоги:** відділення щелепно-лицьової хірургії КНП «Обласна клінічна лікарня Івано-Франківської обласної ради» на 35 ліжок;
- **32 заклади вторинної медичної допомоги**, які законтрактовані з НСЗУ за пакетом 34 «Стоматологічна допомога дорослим і дітям»;
- **49 приватних стоматологічних закладів (юридичних осіб)** та понад **400 приватних стоматологічних кабінетів**.

У закладах первинної медичної допомоги стоматологічні послуги не надаються. Єдиний КНП «Верховинський центр ПМД Верховинської селищної ради» має контракт з НСЗУ за згаданим пакетом.

У комунальних закладах зареєстровано **168,5 посад лікарів-стоматологів**, найбільше їх в КНП «Міська стоматологічна поліклініка Івано-Франківської міської ради» – 56,25, КНП «Стоматологічна поліклініка Калуської міської ради» – 42,75, КНП «Обласна клінічна стоматологічна поліклініка Івано-Франківської обласної ради» – 33,75, КНП «Коломийська центральна районна лікарня Коломийської міської ради» – 13,25, КНП «Надвірнянська центральна районна лікарня Надвірнянської міської ради» – 5,75. В інших закладах наявні від 0,5 до 2,0 посад лікарів-стоматологів.

Висока поширеність захворювань твердих тканин зубів (90-100%), пародонту (80-95%), занедбаних форм онкопатології ротової порожнини, деформацій зубо-щелепної системи у дітей (75%), а також вплив цих захворювань на загальний стан здоров'я населення свідчать про необхідність відновлення мережі стоматологічної служби.

Основною проблемою є значне скорочення мережі стоматологічних закладів та щорічне зменшення державного фінансування, що обмежує

доступність до стоматологічних послуг населення окремих категорій громадян із числа малозабезпечених сімей, інвалідів, пенсіонерів.

Для порівняння, в області у 2018 році функціонувало 7 стоматологічних поліклінік, у 2023 – 4; у 2018 році працювало 127 стоматологічних кабінетів в амбулаторіях, у 2023 - відсутні; у 2018 році розгорнуто 14 стоматологічних відділень у центральних районних лікарнях, у 2023 – такі відділення відсутні; у 2018 році було 33 ортопедичних кабінети, 11 ортодонтичних, 35 стоматологічних в загальноосвітніх закладах і 7 кабінетів при вищих навчальних закладах різних рівнів акредитації і системи профтехосвіти, у 2023 році залишилось 3 ортопедичні відділення і 1 ортодонтичне відділення; у 2018 році функціонувало 1 щелепно-лицеве відділення на 50 ліжок, до 2023 року кількість ліжок зменшилась до 35.

Фінансування стоматологічної допомоги забезпечується в межах виділених коштів обласного та місцевих бюджетів, асигнувань за договорами з НСЗУ та за результатами роботи госпрозрахункових відділень (кабінетів).

У 2023 році укладено 33 договори з НСЗУ за пакетом «Стоматологічна допомога дорослим та дітям» на загальну суму понад 17,0 млн. гривень. За перше півріччя поточного року НСЗУ сплатила 11,0 млн. гривень.

Обсяги фінансування за договорами з НСЗУ тільки частково покривають потребу у забезпеченні стоматологічної допомоги. Протягом останніх трьох років удвічі зросла кількість звернень пільгових категорій за стоматологічною допомогою. Для порівняння, якщо у 2022 році проліковано 785 осіб з числа пільгових категорій та надано 351 особі ортопедичні послуги, то за 7 місяців 2023 року відповідно 1220 та 382 особам. Найбільшою проблемою є надання безоплатної стоматдопомоги **пільговим категоріям населення**, яке здійснюється в межах реалізації заходів **двох обласних програм:**

- комплексної програми «Здоров'я населення Прикарпаття на 2021-2025 роки» - у 2023 році передбачено **1,0 млн.грн.**, які станом на 01.08.2023 використано в повному обсязі (надано стоматологічну терапевтичну та хірургічну допомогу понад 1220 пільговикам та проведено ортопедичні послуги 382 пільговикам);
- обласної програми підтримки сімей загиблих, постраждалих учасників Революції Гідності, осіб, які перебували і перебувають у складі добровольчих формувань, учасників бойових дій та інших громадян, які залучалися і залучаються та брали і беруть безпосередню участь у бойових діях, здійсненні заходів з національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації проти України, починаючи з 20 лютого 2014 року, на 2022-2026 роки - у поточному році передбачено 1,7 млн. гривень, з яких **0,7 млн.грн.** вже освоєно (здійснено пільгове зубопротезування 57

громадянам та надано стоматологічні послуги майже 400 громадянам).

Варто відмітити, що кошти на пільгове лікування і протезування виділяються також **Івано-Франківською міською радою** - 0,8 млн.грн. для КНП «Міська стоматологічна поліклініка Івано-Франківської міської ради», **Калуською міською радою** - 1,6 млн.грн. для КНП «Калуська стоматологічна поліклініка Калуської міської ради», **Бурштинською міською радою** – 20 тис.грн. щомісячно, **Коломийською міською радою** – 300,0 тис.грн. для КНП «Коломийський клініко-діагностичний центр» Коломийської міської ради».

У 2022 році центром стоматології ІФНМУ проведено безкоштовне лікування і протезування 52 військових ЗСУ, 246 тимчасово переміщених осіб, 140 пенсіонерів, а за звітний період 2023 року безкоштовне лікування і протезування отримали 81 військовий ЗСУ 81, 205 тимчасово переміщених осіб та 268 пенсіонерів.

Для потреб основного закладу - **КНП «Обласна клінічна стоматологічна поліклініка Івано-Франківської обласної ради»** - з обласного бюджету на 2023 рік передбачено більше 0,5 млн.грн. на оплату комунальних послуг та енергоносіїв та 1,8 млн.грн. на оплату праці з нарахуваннями. У закладі вживаються заходи з економного та раціонального використання коштів, проведено оптимізацію штатної чисельності працівників, збільшено обсяги власних надходжень. Так, протягом року штатну чисельність закладу зменшено на 53,5 шт.од. або на 40% (2022 рік – 136,75 шт.од., 2023 рік – 83,25 шт.од.).

За I півріччя 2023 року обсяг власних надходжень закладу становив 6,8 млн.грн., що удвічі більше, ніж у 2022 році. Зазначені кошти спрямовані на виплату заробітної плати, погашення кредиторської заборгованості з оплати праці за 2022 рік та закупівлю медикаментів і розхідних матеріалів.

Додаткова потреба в коштах обласного бюджету для фінансового забезпечення надання закладом у 2023 році достатнього та своєчасного обсягу безоплатної стоматологічної допомоги пільговим категоріям населення області складає 2,0 млн. гривень.

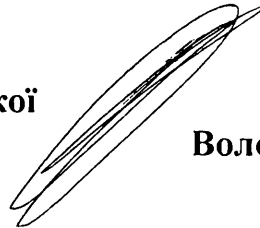
Водночас, заклад має значну потребу у фінансовому ресурсі: для ремонту цокольного приміщення площею 80 м³, яке буде облаштоване як захисна споруда цивільного захисту для укриття працівників закладу та пацієнтів під час тривоги (1,5 млн.грн.); для переобладнання наявного пандусу на спеціальний підйомник для людей з інвалідністю (1,8 млн.грн.); на оновлення матеріально-технічної бази (стоматологічних установках, мікроскопах, наконечниках стоматологічних, содоструйках, п'єзохірургічному апараті, портативному слиновідсмоктувачі, фізіодиспенсері, центрифусі, керамічних пічках, зуботехнічних моторах, дентальному рентгенапараті).

На перспективу у закладі планується впровадження імплантології, протезування на імплантах, ендодонтичного втручання на мікроскопі, розширення зуботехнічних можливостей з відкриттям ливарні, а також відновлення надання стоматологічних послуг під загальним знеболенням.

Враховуючи проблемні питання у сфері надання стоматологічних послуг, доцільним є:

- прийняття місцевих програм в галузі охорони здоров'я, пов'язаних із наданням жителям територіальних громад (пільговим категоріям) безоплатних стоматологічних послуг в комунальних закладах області, зокрема, через відшкодування вартості наданих послуг шляхом укладання відповідних договорів для підтримки закладів охорони здоров'я, які законтрактовані з Національною службою здоров'я України і можуть надавати стоматологічні послуги населенню, а також з метою дотримання соціальних гарантій пільгових категорій населення ;
- забезпечити контроль за станом організації надання стоматологічної допомоги населенню області.

**В.о. директора департаменту
охорони здоров'я Івано-Франківської
облдержадміністрації**

Володимир ДЗЬОМБАК